

Test-10: Metin Türleri

SORU 1 (Ahmet BÜYÜKULUSOY)

Yazdıklarımnda samimi bir dil kullanırım. Düşüncelerimi kanıtlama ihtiyacı duymam. Her konuda yazarım, konu sınırlamam yoktur ama anlattıklarımnda detaya girmem. Okuyucu okurken onunla konuştuğum hissine kapılır.

Aşağıdaki metinlerden hangisi yukarıdaki yazarın yazdığı türde bir metindir?

A) Serbest şiir, hece ölçüsü ile yazılmayan, aynı zamanda kafiye ve redif kullanılmayan veya çok az kullanılan bir şiir türüdür. Ülkemizde, serbest şiirin tarihi çok da eskilere dayanmaz. Eskilerde, daha çok ölçülü şiirler yazılır ve bu şiirlerde ahenge çok önem verilirdi. Şiir, kafiyesiz, redifsiz olmazdı, olamazdı. Oysa serbest şiir çıktığından beri herkes şair oluverdi.

B) Sizin köyünüz var mı, yoksa ebeveynleriniz de dâhil olmak üzere, doğma büyüme şehirli misiniz? Şayet yılda bir iki defa da olsa köy havası almıyorsanız, köy kahvaltısı yapmıyor, horoz sesi ile uyanmıyorsanız inanın bana ziyandasınız. Kaybettiğiniz çok şey var. Bilir misiniz, sabahları horoz veya kuş sesleri ile uyanmanın tadı bir başkadır. Yaşadığınızın daha iyi farkına varırsınız.

C) Kurtuluş savaşında bütün genç erkekler savaşırken onlara cephane taşımak gerekmekteydi. Bu işi de yaşlı erkekler ve kadınlar yapmaktaydı. İşte bu kadınlardan biri de Şerife Bacı'ydı. Şerife Bacı Kastamonu Seydiler İlçesi Satılar Köyü'nde doğmuştu. Erken evlenmiş, eşini evlendikten iki ay sonra Çanakkale Savaşı'na göndermiş, altı ay sonra da şehit haberini almıştı. Daha sonra asker gazisi Topal Yusuf ile evlenmiş, Elif adını verdiği bir kızı olmuştu.

D) Yazar, neredeyse tüm yapıtlarında özellikle kırsal bölge insanını ele almıştır. Halkın yaşadığı sıkıntıları, sosyal düzensizlikleri çekinmeden yazmıştır. Gerek romanlarında gerekse de hikâyelerinde yer alan kahramanlarını gerçek yaşamdan seçmiştir. Dili anlaşılır ve sadedir. Zaman zaman, bölgesel ağız ve şivelere yer vermiş, böylece yapıtlarının okurla olan etkileşimini artırmayı başarmıştır.

SORU 2 (Kubilay ORAL)

Toplumların ve fertlerin başından geçmiş veya geçmesi mümkün olayları geniş olarak, ayrıntılarıyla anlatan yazı türüne **roman** denir.

Yaşanabilir olayları belli bir plan çerçevesi içinde yer ve zamana bağlı olarak anlatan yazı türüne **hikâye (öykü)** denir.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisi roman ve hikâyenin farklarından birisi değildir?

- A) İşledikleri konular
- B) Zaman dilimlerinin genişliği
- C) Karakterlerin sayısı
- D) İşlenen olayların sayısı ve uzunluğu

SORU 3 (Kubilay ORAL)

Bir ulusun kahramanlıklarını, savaşlarını, büyük toplumsal olaylarını anlatan ve genellikle şiir (nazım) biçiminde oluşturulan eserlere destan denir.

Buna göre aşağıdaki metinlerden hangisi bir destandan alınmış olabilir?

- A) Doğunun bütün şarkılarında bülbülün güle olan aşkı yankılanır. Bu kanatlı şarkıcı, sessiz, yıldızlarla pırl pırl gecelerde, bu kokular saçan çiçeğe, bir serenat söyler.
- B) Çinlilerle çok savaştı. Bu savaşlara son vermek için Oğlu Galı Tigini bir Çin prensesi ile evlendirmeğe karar verdi. Çinliler, prensese karşılık hükümdardan Tanrı dağının eteğindeki Kutlu Dağ adını taşıyan kayayı istediler.
- C) Bir gün arslan resminin önünde durmuş; eski günleri düşünmüş. Arslan resmine bakıp "Senin yüzünden eve kapatıldım. Hiçbir yere çıkmıyorum. Ne yapsam da senden öcümü alsam?" demiş.
- D) Geyiğin biri ormanda geziniyormuş. Çok susamış; derenin başına gitmiş. Suya başını daldırınca bir de ne görsün? Boynuzları çok gösterişli, bacakları ise incecik bir geyikmiş.

SORU 4

(Kubilay ORAL)

Yaşanmış olayların, üzerinden zaman geçtikten sonra yazıldığı yazı türüne denir.

Düzenli bir biçimde yazılan, tarih atılan günlük notlara, bir yazarın yaşamı boyunca günü gününe yazdığı yazılara denir.

Bu cümlelerde boş bırakılan yerlere hangileri sırası ile getirilmelidir?

- A) Deneme – Günlük B) Sohbet – Hatıra
C) Anı – Günlük D) Deneme - Söyleşi

SORU 5

(Kubilay ORAL)

Goriller yerde durmaktadır ve çoğunlukla otçul maymunlardır. Sahra Altı Afrika bölgelerinde yaşarlar ve Doğu ve Batı olmak üzere iki ana türleri vardır. Her iki türün de hepsi kritik olarak tehlikede olan dört ila beş alt tür vardır. Dünyadaki en büyük canlı primatlardır ve insan DNA'sını en az % 95 ile % 99 arasında eşleştirirler. Goriller gerçekten zeki hayvanlardır ve resim çizmeyi, işaret dilini ve insan duygularını ve kavramlarını işleyebiliyorlar. Sahra altı Afrika'nın tropikal veya subtropikal ormanlarında yaşarlar ve dağlardan ova bataklıklarına kadar çok çeşitli kotlarda yaşarlar.

Bu metnin aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Söyleşi B) Biyografi
C) Makale D) Deneme

SORU 6

(Kubilay ORAL)

Bir sanat eserini somut verilere dayanarak yargılayıp eserin gerçek değerini ortaya koymak amacıyla yazılan yazı türüne **eleştiri** denir.

Bu bilgilerden yola çıkarak hangisi eleştirinin amacı olmaz?

- A) Eleştiri yazıları, bir eseri tanıtmayı amaçlar.
B) Eleştirinin amacı, okuyucuya ve yazara kılavuzluk yapmaktır.
C) Eleştiri yazıları bir eserin yalnız olumsuz yönlerini ortaya koyar.
D) Eleştiri yazıları değerlendirme yazılarıdır.

SORU 7

(Kubilay ORAL)

Irak'ta son zamanlarda yaşanan halk hareketleri, gösteriler, protestoların arkasında doğal olarak herkes bir dış komplo arıyor. Söz konusu olan Irak olduğunda dış kompunun olağan şüphelisi doğal olarak ABD oluyor, ne de olsa 2003 yılından beri işgal etmiş olduğu Irak'ın dizaynında da bugünkü siyasetinde de en etkili fail o.

Bu metnin türüyle ilgili bazı öğrencilerin cevapları aşağıda verilmiştir. **Hangi seçenekteki öğrencinin cevabı tamamen doğru kabul edilebilir?**

- A) Nesnel bir dil kullanıldığı için makaledir.
B) Yazarın düşüncelerini içerdiği için denemedir.
C) Yazar güncel bir konu üzerine düşüncelerini düzgün bir üslupla anlattığı için fıkradır.
D) İnceleme ve araştırmaya dayandırıldığı için eleştiridir.

SORU 8

(Kubilay ORAL)

Dilekçe, bir isteğin belirtilmesinde ya da herhangi bir şikâyetin resmi makamlara veya özel kuruluşlara aktarılmasında kullanılan yazılardır.

01.05.2012

Gazi Anadolu Lisesi Müdürlüğüne
Ankara

Okulunuzun 10/C sınıfı 9587 numaralı öğrencisiyim. Sınıfımızda 25.04.2012 tarihinde yapılan matematik yazılısından beklemediğim altında not aldım. Sınav kâğıdımın yeniden incelenmesini istiyorum. Gereğini saygılarımla arz ederim.

İmza
Zeynep Karadeniz

Çiğdem Mah. 357. Sok.
No.: 15/8
Çankaya/Ankara

Buna göre seçeneklerden hangisi dilekçe yazılırken dikkat edilecek hususlardan değildir?

- A) İstekler ve şikâyetler kısa ama öz bir şekilde dile getirilir.
B) Dilekçe sahibinin ad-soy ad bilgisi ile ikametgâh adresi bulunmalıdır.
C) Hangi makama sunuluyorsa o makamın ismi başlıkta yer almalıdır.
D) Çizgili veya çizgisiz kâğıda herhangi bir renk kalemle yazılabilir.

TURKCECI.NET